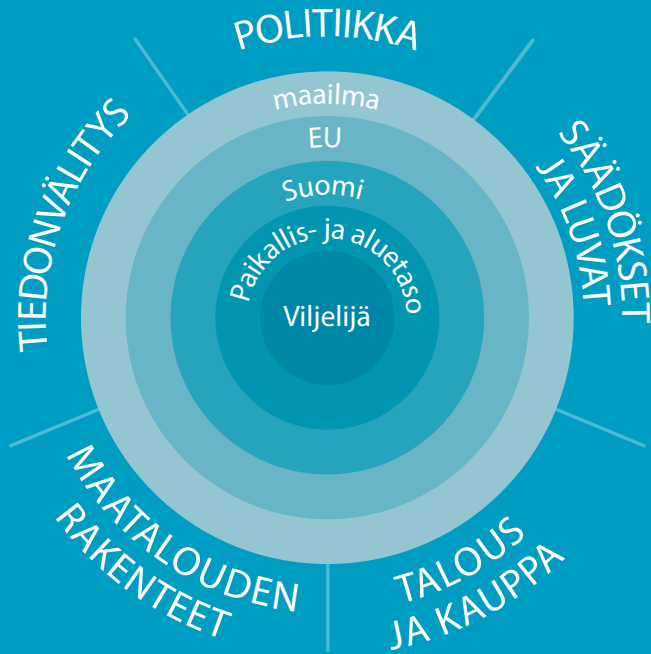


Maatalouteen vaikuttavat monet maatalan ulkopuoliset asiat, jotka joko tukevat tai estävät viljelijän ympäristötekoja:



EU:n ja Suomen maatalouspolitiikka määrittelee maataloustukien määrän ja perusteet. Säädökset ja luvat ohjaavat toimintaa. Elintarvikkeiden maailmankauppa vaikuttaa voimakkaasti maatalouden kannattavuuteen. Maatalouden rakenteet vaikuttavat mm. siihen, miten helppo kotieläintilojen on luovuttaa lantaa kasvinviljelytiloille. Maatalouden ympäristönsuojeluun liittyvä tutkimustieto ja tietotaito voidaan saada entistä tehokkaammin välitty-mään viljelijälle hänen tarvitsemassaan muodossa.

www.jarkei.fi

Järki-hanke edistää maatalouden vesiensuojelua ja luonnon monimuotoisuutta – maatalousympäristön virkistyskäyttömahdollisuuksia unohtamatta ja ruuantuotannosta tinkimättä.

Järki-hanke keskittyy ratkaisemaan ongelmia, jotka hidastavat ympäristönsuojelutoimenpiteiden käyttöönottoa maatiloilla. Ratkaisukeinot vaihtelevat käytännön ongelmien ratkaisemisesta ympäristötukien muutosehdotuksiin. Työtä tehdään ruohonjuuritasolta päättäjätasolle. Järki-hankkeen työntekijät ovat tehneet ympäristöneuvontaa yli 140 maatilalla ja tiloilta on vastapalvelukseksi saatu tietoa konkreettisista ongelmista päättäjille vietäväksi.

Järki on Baltic Sea Action Groupin ja Luonnon- ja riistanhoitosäätiön vuonna 2009 alkanut yhteishanke, jota rahoittavat mm. Louise ja Göran Ehrnroothin säätiö, Sophie von Julinin säätiö, MTK Säätiö, Suomen Kulttuurirahasto sekä Ympäristöministeriö.



MAATALOUDEN VESIENSUOJELUN JA LUONNON MONIMUOTOISUUDEN JÄRKEVÄÄ EDISTÄMISTÄ

*Tuloksia ja
johtopäätelmiä
2009-2013*



JÄRKI-HANKKEEN JOHTOPÄÄTÖKSET

JOTTA VIJELIJÄ VOI TEHDÄ ENEMMÄN JA
PAREMPIA YMPÄRISTÖTEKOJA, TARVITAAN:

1 Yhteinen laaja-alaisen keskustelun pohjalta luotu kansallinen näkemys kestävästä maataloudesta

- Maataloutta ohjaavien tahojen parempi koordinointi, jotta saavutettaisiin kestävämpi lopputulos.

- Lähtökohtana keskustelulle on, että kestävä maatalous kunnioittaa ekologisia reunaehtoja, on sosiaalisesti hyväksyttävää ja tuottaa viljelijälle riittävän toimeentulon.

KESTÄVÄ MAATALOUS

2 Viestintää ja tiedon soveltamista niin viljelijöille kuin kuluttajille

- Tarvitaan resursseja tiedon tiivistämiseen, havainnollistamiseen ja viestintään.
- Tieteellisen tiedon käyttöönottoon tarvitaan myös kehitystyötä ja resursseja.
- Onnistuneista esimerkeistä oppimista.
- Kehitetään viljelijöiden ja maatalousneuvojen ammattitaitoa maatalouden ympäristöasioissa.

3 Uusien toimintatapojen käytön testaamista

- Vauhditetaan vesien ja luonnon monimuotoisuuden suojelua kokeilukulttuurin avulla.
- Kokeiluissa sallitaan myös epäonnistumiset ja niiden kompensointi.
- Konkreettiset teot saattavat muuttaa asenteita tehokkaammin kuin tieto.

4 Byrokratian vähentämistä ja pullonkaulojen poistamista

- Järkeistetään viljelijän paperityön määrää.
- Maatalouden ympäristösääntelyn tulee olla nykyistä pysyvämpää, jotta viljelijät pystyisivät tekemään pitkän aikajänteen päätöksiä.
- Kartoitetaan ja poistetaan lainsäädännön ja sen toimeenpanon ongelmakohdat, jotka haittaavat ympäristöystävällistä ruuan tuotantoa.

5 Keinoja ja rohkaisua viljelijälle pitkän tähtäimen suunnitteluun

- Viljelijä tarvitsee tietoa toteuttamiensa toimenpiteiden vaikutuksista työvälineeksi toiminnan parantamiseen. Esimerkiksi ravinnetaseiden laskenta ja analysointi on tällainen työkalu.
- Osoitetaan, että maatalousympäristöstä huolehtiminen on sijoitus tulevaisuuteen.

- tuottaa ravintoa kaikille mahdollisimman läheltä tulevista raaka-aineista.
- perustuu ravinteiden kierrätykseen.
- ylläpitää maan kasvukuntoa:
 - orgaaninen aines,
 - maan rakenne,
 - vesitalous.

- ylläpitää maatalousluonnon monimuotoisuutta:
 - laiduntavat eläimet,
 - pientareet, metsän reunat ym.
- varautuu ilmastonmuutokseen.
- hyödyntää märehitijöiden kykyä muuntaa nurmi ihmiselle soveltuvaksi ravinnoksi.